

1.4.2025

JulkICT

eIDAS-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon lainsäädäntötyöryhmän kokous

Aika 27.3.2025 klo 10.00 – 10.50

Paikka Teams

Paikalla

Laura Kolinen	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Rantio	hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Pauliina Penttilä	erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö
Johanna Kari	neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Mikko Cantell	johtava asiantuntija, sisäministeriö
Niina Etelävuori	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Katja Lingonheimo	johtava asiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto
Laura North	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Juhani Ruutu	ylitarkastaja, poliisihallitus
Emilia Laitala	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja
Anna-Riikka Pouttu	asiantuntija, valtiovarainministeriö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:01 ja todettiin läsnäolijat. Todettiin, että lainsäädäntötyöryhmän jäsenenä on aloittanut sisäministeriöstä johtava asiantuntija Mikko Cantell, ja neuvotteleva virkamies Johanna Kari jatkaa sisäministeriön varajäsenenä. Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (27.2.2025) muistio.

3. Valmistelun tilannekatsaus

Puheenjohtaja kävi läpi lakiehdotusten valmistelun tilannetta valtiovarainministeriön osalta. Asialistalla olevia kokonaisuuksia on edistetty, minkä lisäksi on työstetty mm. nykytilan kuvausta sekä valvontaa ja sertifiointia koskevaa sääntelyä. Työ- ja elinkeinoministeriö on jatkanut oikeushenkilön tunnistetietoja koskevan sääntelyn valmistelua valtiovarainministeriön kanssa käydyn keskustelun pohjalta. Sisäministeriössä on aloittanut digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta vastaava säädösvalmistelija, ja säädöskokonaisuutta on käyty läpi. Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut ensimmäisen version tunnistuslakiin tehtäviä muita muutoksia koskevista säädösluonnoksista.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

4. Kansallinen liikkumavara – jatkotyöstetty luonnos

Puheenjohtaja esitteli kansallista liikkumavaraa koskevien pykälien jatkotyöstettyjä luonnoksia. Lompakon lähdekoodin avoimuutta koskeva pykäläluonnos on pyritty rajaamaan selkeästi niin, ettei pykälässä tai sen perusteluissa määriteltäisi niitä taustajärjestelmiä, joita lähdekoodin avoimuus ei koskisi. Lähdekoodin avoimuuden arvioinnissa keskeistä on myös pykälään kirjattu asianmukainen ja perusteltu syy. Sähköisen allekirjoituksen osalta lompakon tarjoajalla olisi mahdollisuus rajata allekirjoituksen maksuttomuutta, ja periä maksu ammatillisissa tarkoituksissa tapahtuvasta sähköisestä allekirjoituksesta.

Keskusteltiin lompakon käyttäjän tietojen tarkistamisen maksuttomuutta koskevista mahdollisista pykälistä. Lisäksi todettiin, että sähköisen allekirjoituksen maksullisuus koskee vain luonnollisen henkilön ammatillisessa tarkoituksessa tekemiä allekirjoituksia, ja oikeushenkilön osalta se on aina maksullista. Puheenjohtaja pyysi työryhmää toimittamaan mahdolliset kirjalliset kommenttinsa ti 1.4. klo 16:15 mennessä.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

5. DVV lompakon tarjoajana ja lompakon rekisterinpitäjää koskeva sääntely

Puheenjohtaja esitteli sääntelyluonnoksia, jotka koskevat Digi- ja väestötietoviraston toimimista lompakon tarjoajana sekä lompakon rekisterinpitäjää. Digi- ja väestötietovirasto toteuttaa uudistetun eIDAS-asetuksen mukaisen lompakon Suomessa, jotta velvoite pystytään täyttämään EU:n asettamassa määräajassa. Hallituksen esityksen luonnoksessa on tarkasteltu lompakon tarjoamista myös kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta. Digi- ja väestötietovirasto toimisi myös sen tarjoaman lompakon ja sen tarjoamiseen liittyvän henkilötietojen käsittelyn rekisterinpitäjänä ottaen huomioon sen, mitä

eIDAS-asetuksessa säädetään lompakon käyttäjän oikeudesta hallita lompakossa olevia tietoja.

Keskusteltiin rekistereistä ja niitä koskevasta sääntelytarpeesta. Asia on vielä auki, mutta tarkoituksena olisi, että jokaisesta syntyvästä rekisteristä ei tarvitsisi erikseen säätää, vaan lakiperuste tietojen käsittelyyn tulisi lompakkoa koskevasta sääntelystä sekä yleisestä rekisterinpitäjyyttä koskevasta sääntelystä. Puheenjohtaja pyysi työryhmää toimittamaan mahdolliset kirjalliset kommenttinsa ti 1.4. klo 16:15 mennessä.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

6. Alaikäiset lompakon käyttäjänä

Emilia Laitala esitteli sääntelyluonnosta, joka koskee alaikäisiä lompakon käyttäjänä. Tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki säätelevät tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisesta alaikäiselle, ja sääntelyn mukaan esim. mobiilisovellus on mahdollista tarjota alle 13-vuotiaalle huoltajan suostumuksella. Julkisen sektorin tarjotessa lompakkoa ikärajaksi voisi kuitenkin muodostua hallintolain mukainen 15 vuoden ikäraja. Jotta sääntely olisi yhdenmukaista sekä julkisen sektorin että yksityisen sektorin lompakkotarjoajien osalta, ehdotetaan säädettäväksi, että 13-vuotias voisi ottaa lompakon käyttöön itsenäisesti ja sitä nuorempi käyttäjä tarvitsisi yhden huoltajan suostumuksen käyttöönottoon. Sääntely koskee vain lompakon tarjoamista, eikä se ota kantaa sähköisten attribuuttitodistusten myöntämiseen tai hyödyntämiseen.

Keskusteltiin pykälän otsikoinnissa käytetystä tarjoaminen-termistä esimerkkinä rahapelilainsäädäntö ja siellä oleva ikärajasääntely. Todettiin, että otsikkoa voidaan vielä pohtia. Keskusteltiin lisäksi lompakon käyttöönotosta sekä vastuukysymyksistä mahdollisissa alaikäisen käyttöönottaman lompakon väärinkäyttötilanteissa. Todettiin, että lompakon kokonaisturvallisuudessa olisi yleisesti hyvä huomioida eri ikä- ja ihmisryhmät.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

7. Lompakon suhde luottamusverkostoon

Puheenjohtaja esitteli sääntelyluonnosta, joka koskee lompakon suhdetta luottamusverkostoon. Tunnistusvälityspalveluiden tarjoajille säädettäisiin oikeus välittää lompakkoon perustuvaa tunnistamista, vaikka lompakko ei olisi luottamusverkoston jäsenenä. Tällä tavoiteltaisiin lompakon mahdollisimman laajaa käyttöä ja edesautettaisiin yksityisen sektorin mahdollisuuksia hyväksyä lompakolla tapahtuva tunnistautuminen.

Keskusteltiin suomi.fi-tunnistuksen roolista tässä yhteydessä. Suomi.fi-tunnistukseen ollaan valmistelemassa muita muutoksia, eikä kokonaisuudella ole suoraa yhteyttä tähän. Tuotiin esiin, että lompakon käytön tulee olla maksutonta lompakon käyttäjälle, mutta välityspalvelun ja asiointipalvelun välinen liikenne on eri kokonaisuus. Puheenjohtaja pyysi työryhmää toimittamaan mahdolliset kirjalliset kommenttinsa ti 1.4. klo 16:15 mennessä.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

8. Muut asiat

Ei muita esille tulevia asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:53.